

Ann Frössén

Tempest, måleri, grafik och video på Örnsköldsviks museum, till 28 april

Vattnet i Örnsköldsviks inre hamn ligger spegelblankt i aprilkvällen. Det är långt ifrån det hav jag just mött i Ann Frösséns målningar på Örnsköldsviks museum. Utställningens titel är Tempest och Frössén målar hav som piskas av både vind och regn. Likt en ytbärgare har hon hållit sig tätt ovanför havsytan och skildrar ett hav som vredgas och rasar med skoningslös kraft. Utställningens åtta stora målningar har samma uppskruvade temperament. Så här kan det vara att befinna sig i sjönöd utan land i sikte, tänker jag. I stormens öga. Liksom inför romantikens många målningar av skeppsbrott har jag privilegiet att betrakta och samtidigt hålla fasan på avstånd.

Frössén har funnit att havet utmanar hennes måleriska kraft och vilja. I utbyte har hon funnit uttryck för ett eget inre sinnestillstånd. Havet ger och havet tar. Ambitionen är inte i första hand att avbilda. Drivkraften tycks vara att förlösa och frammana känslor. Som betraktare får man en målerisk uppvisning. Jag föreställer mig hur konstnären går loss i ateljén. Frössén piskar upp stämningen och bildytan med titanvitt och bygger upp kontraster med dova underströmmar och mörka vågdalar. Hennes raseri överträffas av hennes skicklighet och förmågan att behärska måleriets materialitet och övriga medel.

Jag frågar mig hur Frösséns arbeten ser ut när hon inte förhåller sig till havet. En skymt av detta får man i fem videoscenarier tryckta som grafiska blad. Närbilder av fradgande vatten kombineras med ornament och fotografiska scenerier. De digitala utskrifterna har behållit något av målningarnas illusoriska djupverkan. De imponerar mer på mig än den verkliga video som också finns i utställningen.

Ann Frössén är utbildad vid Konstakademin i Warszawa och har kanske därmed förvärvat den känsla av samhörighet som kan uppstå mellan människor och platser kring ett innanhav. Hennes CV vittnar om att hon gärna ställer ut på platser som har förbindelser med hav. Jag sympatiserar med hennes val av Örnsköldsvik som ytterligare en plats som förstärker sambanden kring den Baltiska sjön.

När jag lämnat utställningen undrar jag vart Ann Frösséns bilder egentligen fört mig. Till de ökända breddgraderna i Sydatlanten? Till Indiska oceanen strax innan den ödeläggande tsunamin? Till Berings hav norr om Aleuterna eller till farvattnen kring Estonia den natt hon förläste? Till en haveriplats utanför Ulvön? I utställningen har jag inte bara sett något. Känslan av att också ha varit med om något dröjer sig kvar.

Text och foto: Margareta Klingberg
Volym 2012-04-16